

Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника
Навчально-науковий інститут мистецтв
Кафедра образотворчого і декоративно-прикладного мистецтва та
реставрації

Якимечко М.Б.

ВИРОБНИЧА ПРАКТИКА ЗА ФАХОМ

Програма та методичні рекомендації

для здобувачів ОС «Магістр»

спеціальності 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво,
реставрація»

Івано-Франківськ – 2023 р.

УДК 1234

Друкується за ухвалою Вченої ради Навчально-наукового інституту мистецтв Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника від «20» червня 2023 р., протокол № 07. .

Рецензенти:

Кузенко П.Я., кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри образотворчого і декоративно-прикладного мистецтва та реставрації Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Бабій Н.П., кандидатка мистецтвознавства, доцентка кафедри дизайну і теорії мистецтва Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Якимечко М.Б. Виробнича практика за фахом: програма та методичні рекомендації для здобувачів ОС «Магістр» спеціальності 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація». Івано-Франківськ: Принт-СВ, 2023. 25 с.

© Якимечко М.Б., 2023

© Супрун В.П., 2023

ЗМІСТ

Пояснювальна записка.....	4
1.Програма виробничої практики за фахом.....	6
2.Методичні рекомендації до проведення виробничої практики за фахом.....	7
2.1. Порядок організації і керівництво практикою.....	7
2.2. Методичні рекомендації до виконання індивідуальних завдань практики.....	9
2.3. Вимоги до звіту.....	13
2.4. Підведення підсумків практики.....	13
2.5. Оцінювання результатів практики.....	13
Список використаної та рекомендованої літератури.....	16

Додатки

<i>Додаток 1. Зразок титулки звіту проходження виробничої практики за фахом магістрантом</i>	
<i>Додаток 2. Форма індивідуального плану роботи (щоденника) магістранта-практиканта.....</i>	
<i>Додаток 3. Форма залікового листа результатів виробничої практики за фахом.....</i>	
<i>Додаток 4. Форма відгуку (характеристики) студента практиканта.....</i>	

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Виробнича практика за фахом є важливою складовою підготовки фахівців за освітньо-професійною програмою «Образотворче мистецтво» спеціальності 023 ««Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація» другого (магістерського) рівня. Вона є органічним доповненням до навчального процесу і покликана закріпити знання, вміння та навички необхідні для здійснення творчої діяльності.

Метою виробничої практики за фахом є ознайомлення здобувачів освіти з основами самостійної творчої діяльності.

Основними цілями виробничої практики за фахом є:

- формування цілісної картини уявлень про творчу діяльність у закладах вищої освіти;
- подальший професійний розвиток студента в процесі залучення магістрантів до виконання різноманітних творчих завдань;
- закріплення теоретичних знань, практичних умінь та навичок, отриманих магістрантами у процесі вивчення фахових дисциплін та можливість їх практичної реалізації.

Виробнича практика за фахом передбачена на першому курсі (другому семестрі). Обсяг практики: 6 кредитів ЄКТС (180 год). Виробничу практику за фахом магістранти проходять впродовж 4 тижнів з відривом від навчання у майстернях Навчально-наукового інституту мистецтв Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника або інших базах практик згідно укладених угод Прикарпатським національним університетом імені Василя Стефаника.

Програмні компетентності

Інтегральна компетентність (ІК)

- Здатність розв'язувати складні задачі та проблеми у галузі образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації творів мистецтва під час практичної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.
- Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).
- Здатність переосмислювати базові знання, демонструвати розвинену творчу уяву, використовувати власну образноасоціативну мову при створенні художнього образу.

-Здатність використовувати знання та практичні навички з сценографії з метою найвиразнішого розкриття концепції і змісту драматичного твору та його художнього втілення.

Програмні результати навчання

-Інтерпретувати та застосовувати семантичні, іконологічні, іконографічні, формально-образні і формально-стилістичні чинники образотворення.

-Володіти інноваційними методами та технологіями роботи у відповідних матеріалах (за спеціалізаціями).

-Критично осмислювати теорії, принципи, методи та поняття з різних предметних галузей для розв'язання завдань і проблем у галузі образотворчого та/або декоративного мистецтва.

-Визначати мету, завдання та етапи мистецької, реставраційної, дослідницької та освітньої діяльності, сприяти оптимальним соціально-психологічним умовам для якісного виконання роботи.

-Планувати професійну діяльність у сфері образотворчого і декоративного мистецтва, реставрації відповідно до потреб і запитів суспільства та ринку.

-Володіти базовими методиками захисту інтелектуальної власності; застосовувати правила оформлення прав інтелектуальної власності.

Семестровий (підсумковий) контроль з виробничої практики за фахом проводиться у формі заліку. Навчання оцінюється за 100 - бальною шкалою.

1. ПРОГРАМА ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ ЗА ФАХОМ

№ з/п	Зміст роботи	Кількість годин
1	Тема 1. Ознайомлення з базою практики	8
2	Тема 2. Робота із фаховою літературою	16
3	Тема 3. Ознайомлення з творчістю провідних митців, екскурсії	16
Індивідуальні практичні завдання		
4	<p>Тема 4. На вибір студентів:</p> <p>4.1 Пропоновані студентам теми із малярства «Перемога», «Весна», «Великдень».</p> <p>4.2 Пропоновані студентам теми із графіки «Визволення», «Боротьба добра і зла», «Світло і темрява».</p> <p>4.3 Пропоновані студентам теми з іконопису «Юрій Змієборець», «Архангел Михаїл», «Разом-ми сила».</p> <p>4.4 Пропоновані студентам теми із скульптури «Юрій Змієборець», «Архангел Михаїл», «Світло і темрява», «Разом-ми сила».</p>	160
Всього		180

2. Методичні рекомендації до проведення виробничої практики за фахом

2.1 Порядок організації і керівництво практикою

Відповідальність за організацію, проведення і контроль виробничої практики за фахом покладається на керівників-методистів практики від кафедри. Навчально-методичне керівництво та виконання програм практики забезпечує кафедра.

Керівниками практики призначаються досвідчені викладачі, що мають наукові ступені та вчені звання. Магістранти також закріплюються за керівниками-методистами від бази практики для консультацій стосовно виконання індивідуальних творчих завдань та проведення передбачуваних практикою заходів.

Обов'язки керівників-методистів від кафедри:

- провести настановчу конференцію з питань організації практики;
- провести інструктаж з техніки безпеки;
- контролювати виконання програми практики, дотримання правил внутрішнього розпорядку бази практики;
- консультивати магістрантів з приводу виконання ними індивідуальних творчих робіт та інших видів роботи здобувачів освіти;
- контролювати за веденням магістрантами звітної документації та підготувати їх до захисту матеріалів;
- брати участь у підсумковій конференції та оцінюванні результатів практики.

Обов'язки інститутського керівника практики:

- контролювати за готовністю бази практики до прибуття практикантів;
- забезпечити проведення всіх організаційних заходів перед направленням студентів на практику;
- підготувати службове подання для підготовки наказу про організацію практики;
- провести настановчу та підсумкові конференції з питань організації практики;
- провести інструктаж з правил техніки безпеки;
- ознайомити студентів із системою звітності про проходження практики;

- контролювати за здійсненням організації захисту магістрантами матеріалів практики;
- підготувати та подати звітну документацію університетському керівнику практики.

Студенти при проходженні виробничої практики за фахом зобов'язані:

- своєчасно прибути на базу практики;
- взяти участь у настановчій конференції;
- дотримуватися правил техніки безпеки;
- у повному обсязі виконувати всі завдання передбачені програмою практики та рекомендаціями її керівників;
- нести відповідальність за виконану роботу;
- підготувати звіт про проходження практики;
- взяти участь у підсумковій конференції та скласти залік з практики.

2.2 Методичні рекомендації до виконання індивідуальних завдань практики:

Тема 4.1 «Перемога», «Весна», «Великдень»- теми національно-патріотичного звучання, що пропонуються магістрам, які опанували спецкурс «**Малярство**».

Студенти працюють над ескізами, які максимально розкривають вибрану тему. Олівцем або іншим інструментом ведуться на папері пошуки силуету, форми, загальної плями. Периметр зображення довільний: квадрат, вертикальний або горизонтальний прямокутник, але до 50 сантиметрів по більшій стороні. Вибудовується максимально згармонізована композиційна схема з тональною градацією і ритмічною структурою. Виконуються три тональних варіанти: позитив, негатив і похідне від них. Майже одночасно магістри працюють над колористичними варіантами: колорит холодний, теплий або змішаний. Як варіант, у разі потреби, може бути монохромія з вкрапленням вишуканого кольору. Після затвердження ескізу ведеться робота над лінійним (по можливості, тональним) картоном в натуральну величину. Для цього використовується спосіб прямо пропорційного переведення зображення по клітинках з маленького ескізу на великий формат цупкого паперу або друкуємо на принтері. За окреслений проміжок часу студенти визначаються з основою (картон, полотно, скло) і матеріалами, якими буде виконана композиція. Готовий лінійний картон переводиться на прозору кальку і, відповідно, з кальки на підготовлену основу. Завдання виконується художніми матеріалами на вибір: жовткова чи казеїново-олійна темпері, акрил, воскова емульсія, енкаустика, олія, з дотриманням всіх технологічних вимог.

Рекомендована література:

1. Микола Стороженко. Альбом. Київ, Дніпро, 2010, 184 с.
2. Феодосій Гуменюк: Альбом. Редактор-упорядник А.Маричевська. Київ: ТОВ «Сіті Прес Компані», 2010, 224 с.
3. Олександр Івахненко. Шевченко, Т. Г. Поезії в 2-х томах (1988).
4. Іван-Валентин Задорожний. Альбом. Київ. «Софія-А», 2017, 320 с.

Тема 4.2 «Визволення», «Боротьба добра і зла», «Світло і темрява»- теми громадянського звучання, що пропонуються магістрам, які опанували спецкурс «Графіка».

Студенти працюють над ескізами майбутньої ліногравюри. На папері або на планшеті ведуться пошуки оптимального композиційного вирішення. Периметр зображення довільний: квадрат, коло, вертикальний або горизонтальний прямокутник тощо, але до 30 сантиметрів по більшій стороні. Вибудовується максимально гармонійна композиційна схема з тональною градацією і цікавою ритмічною організацією. Важливим є використання чорного, білого і сірого тону. Виконуються три тональні варіанти: позитив, негатив і похідне від них. Після затвердження ескізу ведеться робота над тональним картоном в натуральну величину. Для цього використовуємо спосіб прямо пропорційного переведення зображення по клітинках з маленького ескізу на визначений формат паперу або роздруковуємо на принтері. За окреслений проміжок часу студенти готують основу. Зображення з картону переводиться на поверхню делікатно відшліфованого лінолеуму або основи, яка не потребує корекції (пвх). Рисунок уточнюється маркером. Магістри гравірують підготовленими гострими різцями чи штихелями. Градацію сірого тону в техніці високого друку (ліногравюра) утворює послідовне нанесення штрихів різної товщини і довжини. Завершені кліше можуть друкуватися за допомогою пресу, офортного станка або барена (удосконалена ложка).

Рекомендована література:

1. Степовик Д.В. Українська графіка XVI – XVIII століть. К.: Наукова думка. 1982. 331 с.
2. Хвостенко В.Є. Техніки авторського друку. Харків: Колорит, 2004. 82 с.
3. Шпак О. Д. Українська народна гравюра XVII-XIX століть. Львів: Національна академія наук України. Інститут народознавства., 2006. 224 с.
4. Яців Р.М. Львівська графіка. К.:Наукова думка, 1992. 119с.

Тема 4.3 «Юрій Змієборець», «Архангел Михаїл», «Разом-ми сила»-теми, що пропонуються магістрам, які опанували спецкурс «Іконопис».

Студенти обирають тему і працюють над ескізами майбутньої композиції. На папері або на планшеті ведуться пошуки оптимального композиційного вирішення. Периметр зображення довільний: квадрат, коло, вертикальний або горизонтальний прямокутник тощо, але не більше 50 сантиметрів по більшій стороні. Композиції на відомі канонічні сюжети варто виконати у власному творчому прочитанні. Після затвердження ескізу ведеться робота над лінійним картоном в натуральну величину. Для цього використовується спосіб прямо пропорційного переведення зображення по клітинках з маленького ескізу на великий формат цупкого паперу або роздруковується на принтері. За окреслений проміжок часу студенти визначаються з основою (левкашена дошка, мдф, картон, полотно, скло) і матеріалами, якими буде виконана композиція. Готовий лінійний картон переводиться на прозору кальку і, відповідно, з кальки на підготовлену основу. Завдання виконується художніми матеріалами на вибір: жовткова темпера, акрил, олія з дотриманням всіх технологічних вимог.

Рекомендована література:

1. Омельченко П. Наука про малярські фарби матеріали та техніки. Львів, 1996. 157 с.
2. Кристопчук М. Технологія оволодіння старовинним іконописним живописом. Львів, 1994.
3. Овсійчук В.А. Оповідь про ікону. Львів, 2000. 286 с.
4. Креховецький Я. Богослов'я та духовність ікони. Львів, 2002.

Тема 4.4 «Юрій Змієборець», «Архангел Михаїл», «Світло і темрява», «Разом-ми сила» - теми, що пропонуються магістрам, які опанували спецкурс «Скульптура».

Студенти обирають тему і працюють над ескізами майбутньої композиції, яка буде виконана в формі рельєфу, розміром 40 сантиметрів по більшій стороні. На папері або на планшеті ведуться пошуки оптимального композиційного вирішення. Наступним етапом роботи над рельєфом є ліпка об'ємного ескізу. Після затвердження ескізу магістри прокладають основні маси та плани на підготовленій основі в натуральну величину. Відтак продовжується етап детального опрацювання пластичної форми. Черговим кроком буде зняття та опрацювання гіпсової форми для наступного відливання та детального моделювання твору в гіпсі. Всі етапи виконання роботи в матеріалі вимагають досконалого знання технологічного процесу. Після висихання виготовленого рельєфу настає фаза патинування.

Рекомендована література:

1. Красноголовець О. С. Основи скульптури. К.: Знання, 2008. 171 с., 28 с.
2. Яцуненко А. А. Пластика. Види рельєфів: основи ліплення. Львів: ЗУКЦ, 2012. 80 с.
3. Туманов І. М. Рисунок, живопис, скульптура: Теоретико-методологічні основи комплексного навчання. Львів: Аверс, 2010. 496 с.

2.3. Вимоги до звіту

Після закінчення проходження практики студент-практикант подає на кафедру наступні документи:

1. Титульна сторінка (див. додаток 1).
2. Індивідуальний план роботи магістранта-практиканта з помітками про виконання кожного виду роботи за підписом викладача-методиста (див. додаток 2).
3. Заліковий лист результатів виробничої практики за фахом. (див. додаток 3).
4. Виконані індивідуальні творчі практичні завдання.

Звіт студента повинен відповідати наступним **правилам оформлення:**

Обсяг звіту може мати довільну кількість сторінок комп'ютерного набору. Текст набирається на аркушах паперу стандартного формату А-4 з використанням шрифту Times New Roman, кеглем 14, через 1,5 інтервали з дотриманням таких розмірів полів: верхнього і нижнього – 20 мм, лівого – 30 мм, правого – 10 мм.

2.4. Підведення підсумків практики

Матеріали про проходження практики магістрант подає на перевірку викладачу-методисту практики, після чого здає на кафедру. Звіт з практики студенти захищають перед комісією на підсумковій конференції.

Керівник-методист практики після звіту магістранта готує відгук (характеристику) про її проходження з оцінкою виконання програми практики.

2.5 Оцінювання результатів практики

Критерії оцінювання знань, умінь і навичок практикантів під час захисту звіту про проходження практики:

- теоретична підготовка: знання дисципліни;
- здатність створити авторську композицію на стадії ескізування;
- рівень фахового виконання лінійного картону;
- володіння різноманітними художніми матеріалами і техніками;

- вміння підготувати основу для виконання композиції в матеріалі;
- особистісні характеристики: дисциплінованість, самостійність, ініціативність, професійність;
- оцінювання ведення документації;
- оцінювання звітної документації;

Виробнича практика проводиться з метою поглиблення і закріплення теоретичних знань, отриманих під час вивчення навчальних дисциплін відповідно до навчального плану. Виробнича практика забезпечує безперервність та послідовність одержання необхідного обсягу практичних знань, які відповідають освітньому рівню «Магістр». Виконуючи творчі завдання виробничої практики за фахом, студенти повинні проявити системний підхід до аналізу і оцінки поставленого завдання. Виробнича практика за фахом надає студентам можливість набути нових теоретичних знань і практичних навичок за обраним фахом, підготуватися до подальшої творчої діяльності.

Розподіл балів за різні види робіт практики

Тема 1. Ознайомлення з базою практики	5 балів
Тема 2. Робота із фаховою літературою	10 балів
Тема 3. Ознайомлення з творчістю провідних митців, екскурсії	5 балів
Тема 4. Індивідуальне практичне завдання. (На вибір студентів тема 4.1- 4.4.)	80 балів
Підсумкова кількість балів за практику (разом)	100 балів

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
80 – 89	B	добре	
70 – 79	C		
60 – 69	D	задовільно	
50 – 59	E		
26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ТА РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Овсійчук В. Українське малярство X-XVIII ст. Проблеми кольору. Львів :[б. в.], 1996, 480 с.
2. Степовик Д. Історія української ікони X-XX ст. К. [б. в.], 1996, 440 с.
3. Микола Стороженко. Альбом. Київ, Дніпро, 2010, 184 с.
4. Феодосій Гуменюк: Альбом /Редактор-упорядник А.Маричевська. Київ: ТОВ «Сіті Прес Компані», 2010, 224 с.
5. Олександр Івахненко. Шевченко, Т. Г. Поезії в 2-х томах (1988)
6. Іван-Валентин Задорожний. Альбом. Київ. «Софія-А», 2017, 320 с.
7. Боголюбський Н.Я. Техніка офорта. К.:Вища школа, 1978. 140 с.
8. Владич Л. Василь Касіян. К.:Мистецтво, 1977. 247с.
9. Жолтовський П.М. Малюнки Києво - Лаврської іконописної майстерні. К.:Наукова думка, 1982. 287с.
10. Яців Р.М. Львівська графіка. К.:Наукова думка, 1992. 119с.
11. Лагутенко О. Українська графіка першої третини ХХ століття. К.:Грані-Т, 2006, 240 с.
12. Степовик Д.В. Українська графіка XVI – XVIII століть. К.:Наукова думка. 1982. 331 с.
13. Омельченко П. Наука про малярські фарби матеріали та техніки. Львів, 1996. 157 с.
14. Кристопчук М. Технологія оволодіння старовинним іконописним живописом. Львів, 1994.
15. Овсійчук В.А. Оповідь про ікону. Львів, 2000. 286 с.
16. Креховецький Я. Богослов'я та духовність ікони. Львів, 2002.
17. Хвостенко В.Є. Техніки авторського друку. Харків: Колорит, 2004. 82 с.
18. Шпак О. Д. Українська народна гравюра XVII-XIX століть. Львів: Національна академія наук України. Інститут народознавства., 2006. 224 с.
19. Красноголовець О. С. Основи скульптури. К.: Знання, 2008. 171 с., 28 с.
20. Віктор Гонтарів. Зоряний віз Віктора Гонтаріва: альбом, «Софія-А», 2006, 144 с.
21. Дубовик О. Живопис. Графіка. Київ, 2007, 40 с.
22. Юрій Гуменний. Живопис. Альбом. Миколаїв , ПП Шамрай, 2007, 108 с.
23. Юлія Бородай. Українська емаль. Український письменник, 2013, 264 с.

Додаткова література:

1. Красноголовець О. С. Основи скульптури. К.: Знання, 2008. 171 с., 28 с.
2. Яцененко А. А. Пластика. Види рельєфів: основи ліплення. Львів: ЗУКЦ, 2012. 80 с.
3. Туманов І. М. Рисунок, живопис, скульптура: Теоретико-методологічні основи комплексного навчання: Навчальний посібник. Львів: Аверс, 2010. 496 с.
4. Микола Бідняк. Живопис, графіка. Книга-альбом, «Мистецтво», м. Київ, 2008, 608 с.
5. Овсійчук В. Нариси з історії українського мистецтва. Українське мистецтво XIV – першої половини XVII століття. К.: Мистецтво, 1985. 176 с.

ДОДАТКИ

Додаток 1
Зразок титулки звіту проходження
виробничої практики за фахом

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ МИСТЕЦТВ
Кафедра образотворчого і декоративно-прикладного мистецтва та
реставрації

ЗВІТ
про проходження виробничої практики за фахом магістрантом

Студента(-тки) I курсу магістратури,
групи _____ денної (заочної)
форми навчання
спеціальності 023«Образотворче мистецтво,
декоративне мистецтво, реставрація»

ППП (повністю)

Методист кафедри образотворчого і
декоративно-прикладного мистецтва та
реставрації:
доц. Шевчук Л.В.

Івано-Франківськ-2023

Додаток 2
Форма індивідуального плану
роботи магістранта-практиканта

**ІНДИВІДУАЛЬНИЙ ПЛАН РОБОТИ (ЩОДЕННИК)
МАГІСТРАНТА-ПРАКТИКАНТА**

№ з/п	Тиждень/ Дата	Зміст проведеної роботи	Відмітка про виконання	Підпис керівника
1	1-й тиждень __.__.202__			
2	__.__.202__			
3	__.__.202__			
4	__.__.202__			
5	__.__.202__			
6	2-й тиждень __.__.202__			

7	__.__.202__			
8	__.__.202__			
9	__.__.202__			
10	__.__.202__			
11	3-й тиждень __.__.202__			
12	__.__.202__			
13	__.__.202__			
14	__.__.202__			
15	__.__.202__			
16	4-й тиждень __.__.202__			
17	__.__.202__			

18	__._.202_			
19	__._.202_			
20	__._.202_			

ЗАЛІКОВИЙ ЛИСТ РЕЗУЛЬТАТІВ ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ ЗА ФАХОМ

Магістранта 1-го курсу, ____ групи, денного / заочного відділення, спеціальності 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація» Навчально-наукового інституту мистецтв

ППП (повністю) _____

Керівник-методист практики

ППП (повністю) _____

Місце проходження практики:

Термін проходження практики: __. __. 202__ р. – __. __. 202__ р.
(4 тижні)

Вид роботи	Максимальна кількість балів	Кількість балів за виконану магістрантом роботу	Підпис керівника-методиста
Тема 1. Ознайомлення з базою практики	5 балів		
Тема 2. Робота із фаховою літературою	10 балів		
Тема 3. Ознайомлення з творчістю провідних митців, екскурсії	5 балів		
Тема 4. Індивідуальне практичне завдання. (На вибір студентів тема 4.1-	80 балів		

4.4.)			
Підсумкова кількість балів за практику (разом)	100 балів		

